

Vår referens
Hanna Fritzson

Mottagare
Länsstyrelsen Gävleborgs län
gavleborg@lansstyrelsen.se

Detaljplan för del av Säversta 2:11, Bollnäs kommun

Yttrande över samrådshandling daterad 2022-03-04

Statens geotekniska institut (SGI) har från Länsstyrelsen i Gävleborgs län erhållit rubricerad detaljplan med begäran om yttrande. SGI:s yttrande avser geotekniska säkerhetsfrågor såsom ras, skred, erosion och geotekniska frågeställningar kopplade till översvämning. Grundläggnings- och miljötekniska frågor, såsom hantering av radon, ingår således inte.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra byggnation av äldreboende, LSS-boende, trygghetsboende, förskola samt flerbostadshus, radhus och villor med ekobyprofil.

Underlag:

- 1 Plankarta med tillhörande planbeskrivning, Bollnäs kommun, 2022-03-04
- 2 PM och MUR Geoteknik Utredningar inför framtagande av detaljplan för del av Säversta 2:11, upprättat av Tyréns, daterat 2021-12-15
- 3 *Post-glacial reactivation of the Bollnäs fault, central Sweden- a multidisciplinary geophysical investigation*, Malehmir et al., 2016

SGI:s synpunkter

Området är idag öppen åkermark för vallodling, svagt sluttande mot nordost och sydöst. Enligt den geotekniska undersökningen [2] utgörs den översta 0,5-1 m av jordprofilen av sediment av varvig siltig torrskorpelera, lerig silt eller silt följt av morän. Berg har påträffats på ca 9-13 m under markytan i fyra av de undersökta punkterna.

I planbeskrivningen framhävs det under rubriken Fornlämningar/kulturminnen att det "öster om planområdet löper en tydlig höjdförskjutning i nord-sydlig riktning och att det eventuellt skulle kunna vara en äldre strandvall som nu sammanfaller med en äldre vägsträckning". Denna höjdförskjutning har undersökts, bland annat redovisat i underlag [3]. Som framgår där är den troliga tolkningen att förskjutningen inte är skapad av människan, eller är någon äldre strandvall, utan orsakad av förkastningsrörelser i berggrunden.

Det senaste, och kanske det enda större jordskalv utmed förkastningen har på vetenskapliga grunder tolkats skett i slutskedet på den senaste glaciationen (nedisningen) av landet, för bortåt 10 000 år sedan. De relativa rörelserna på ömse sidor av förkastningen har lett till att också jordlagren ovanpå berget "förkastats" och skapat höjdskillnaden. Sannolikheten att det ska ske skadliga jordskalv i området bedöms som liten, baserat på den låga frekvensen av skalv i regionen. Generellt är magnituden på skalv också låg i Sverige, så även i denna region. Längs norrlandskusten, framförallt

längre norrut än detta och närmare kusten, är frekvensen betydligt högre än här. Inga kända skalv har kunnat lokaliseras till den aktuella strukturen.

SGI har inga synpunkter på fortsatt planläggning av området.

Ärendets handläggning

Beslut i detta ärende har tagits av enhetschef Maria Kristensson, efter föredragning av geotekniker Hanna Fritzson och berggrundsgeolog Johan Berglund.

STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT
Planenheten